

Főépítész feljegyzés Bakonyháza, Kossuth u. 9 számú 147 hrsz-ú ingatlanon lévő épületek helyi egyedi örökségvédelem alá helyezése kapcsán

Bakonyháza Község Önkormányzata településrendezési eszközei alátámasztó munkarésze tartalmazza a Bakonyháza, Kossuth u. 9 számú 147 hrsz-ú ingatlant a helyi egyedi védelemre javasolt ingatlanok listájánál.

Részlet az örökségvédelmi hatástanulmányból:

„A település beépítése korábban jellemző egyutcás település képét mutatta a Gaja pataktól a mai Alkotmány utca végéig, ill. a Kossuth utca alsó fele. A korábbi utcaképet egy egységes ún. Bakonyi típusú, fatornácos keskeny épülettípus uralta, melyek még fellelhetők, bár éppen ezek a legrosszabb állapotú épületek. Számuk mára jelentősen megfogyatkozott, így ma már nem ez a típus az uralkodó, utcakép alkotó.”

Mivel nem alkotnak ezen épületek egybefüggő utcaképet, utcakép részletet, ezért az egyedi védelem jogintézményével óvható meg e jellegzetes beépítés az utókor számára. Éppen ezért a szabályozás az épület típus megóvására, ezzel együtt a hagyományos beépítés védelmére vonatkozik, nem pedig az építészeti részletek védelmére. Hiszen ez lenyomata a hagyományos, falusi életmódot kiszolgáló funkcionális elhelyezésnek és a helyi mesteremberek munkájának. Az értéke ebben leledzik.

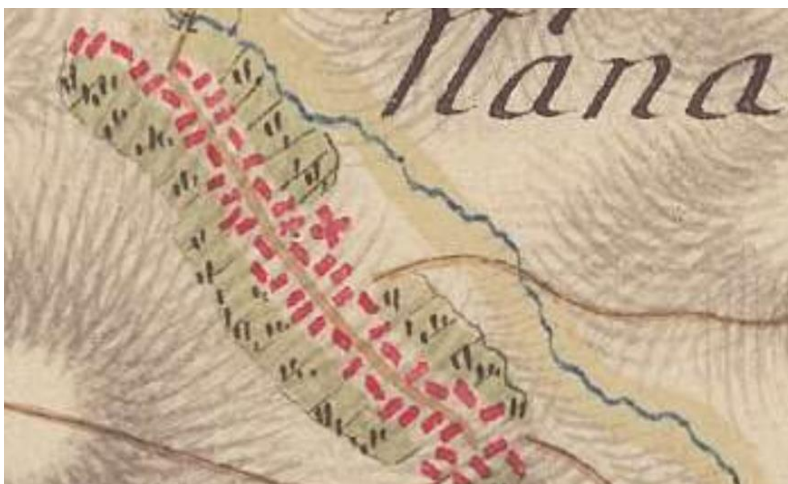
A szóban forgó helyen épület már a XVIII. században állt, tehát méltán állítható példaként.

A jelenlegi tulajdonos kifejezett szándéka, hogy az épületeket és építményeket megóvja, eredeti helyén felújítsa, a XX. század - vélhetően második felének- beavatkozásait eltüntesse, és minél inkább visszaállítsa a Bakonyi típusú épületeket.

A telken lévő építmények ugyanolyan jellegzetesen mutatják be a korabeli életmódot, beépítési jellemzőket, mint maga a lakóház. A tömör kőkerítés, támfal nyersen maradó fugázott megjelenéssel a bakonyi falvakra jellemző, e telken különösen szép példával találkozunk.

A beépítéssel átellenes oldalon elhelyezett pince és kút, szintén jellemző volt. A lakóház és a telek praktikus használata indokolta. A telek nem csak a lakhatás, hanem a háztáji gazdálkodás, állattartás, kertművelés helye is volt egyben, ennek jó működéséhez alakították a funkciók elhelyezését.

Első katonai felmérés 1782–1785:

forrás: mapire.eu.hu

Második katonai felmérés 1819–1869 :

forrás: mapire.eu.hu

A lakóház és a kerítés 2006-ban

forrás: örökségvédelmi hatástanulmány 2006

A lakóház és a kerítés napjainkban:

forrás: saját fotó

A telken lévő melléképítmények napjainkban:

A kerítésoszlop igényes mesterember munkájáról „beszél”, apró részleteivel szép példája a helyi építőanyag helyben történő felhasználásának és a funkcionalizmus mellett az igényes megformálásnak.

forrás: saját fotó

forrás: saját fotó

A kút és pince a beépítéssel átellenes oldalon, hogy a konyhához közel legyen, és értékes helyet ne foglaljon a megélhetést biztosító funkcióknak (állattartás, kertművelés) kijelölt helyből.

forrás: saját fotó

A melléképület meglehetősen elhanyagolt állapotban, a lakóház mögötti rész korábban elbontásra került, így már csak részlegesen maradt meg a beépítés, tetőzete átépítésre került.